

# Fontos városi ügyek a közgyűlés előtt.

— A közlelmezés biztosítása. — A vízhiány megszüntetése. — A rézgálic szükséglet hatósági beszerzése. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged város törvényhatósági bizottsága ma délután kezdte meg a márciusi közgyűlését. *Cicatricis* Lajos dr. főispán a közgyűlés megnyitása után megleghangu, fenkölt beszédben emlékezett meg Przemysl elstéről és azokról a hős szegedi fiukról, akik mint a várvédő sereg tagjai, az utolsó lehelletükig teljesítették magasztos hivatásukat. A főispán hazafias érzelmektől áthatott beszéde nagy hatást tett a törvényhatósági tagokra.

Élénk figyelemmel kísérte a közgyűlés az új főkapitánynak, *Szalay* József dr.-nak székfoglaló beszédét is, amelyben a főkapitány nagy koncepcióju egyénisége, tudásának és munkaképességének értékesége, a megfelelő perspektívában bontakozott ki.

Ezután a közgyűlés áttért a napirendi tárgyalására, de a tárgysorozatnak csak az első harmincegy pontjával tudott elkészülni, a hátralevő harmincnégy pont elintézését a pénzügyi ülésen folytatják.

A szerdai közgyűlésről az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

Negyed öt után néhány perccel *Cicatricis* Lajos dr. főispán elnök megnyitja a közgyűlést. Jegyzők: *Taschler* Endre dr. főjegyző és *Rack* Lipót dr.

Az elnök üdvözlí a megjelent tagokat és bejelenti, hogy egy szomorú kötelességnek tesz eleget, amikor a törvényhatósági bizottság előtt megemlékezik a háború egy fájdalmas momentumáról.

— A hazafias fájdalomnak, — mondotta a főispán, — előretörő érzése, a monarchia egyik legnagyobb erősségének az ellenség kezére jutásával, minden magyar ember lelkében feltámad. Ennek a nagy erősségnek az elcsúszása, az állam és a nemzeti erő-tartalék szempontjából óriási veszteséget jelent. Miránk nézve pedig fokozza még az a tudat, hogy a vár nősiesen küzdő védő seregében részt vettek azok a katonák, amelyek a mi szívünkhöz legközelebb állanak, a szegedi 5. honvéd gyalogezred vitéz katonái és népfölkelői.

— Négy hónapon keresztül, fáradalomtól, vesztől, szenvedéstől nem félve és nem rettenve, egy körülzáró óriási hadsereg minden erőfeszítése dacára megvédte az erősséget és nem is hősiesség, sem a hazafias önfeláldozó készségnek hiányossága, hanem tisztán a materiális eszközöknek, az élelmiszernek a hiánya volt az, amely arra kényszerítette, mondhatni az éhhalál utolsó pillanatában a mi hős fiainkat, hogy a várat az ellenségnek átadják. Ebben a nagy küzdelemben a mi fiaink közül bizonyára igen sokan vesztettek ott életüket és nagyon sokan jutottak az ellenség hatalmába. Egy bizonyos: hogy ezeknek a névtelen hősöknek a sírján a nemzetnek, Szeged városának soha el nem múló halála és kegyete örökké zöldelő dísz fog viselni és velük marad mindaddig, amíg a háború diadalmas befejezése után, a mi szereteteinket ismét keblünkre szoríthatjuk. Legyen az ő emléküik örökké áldott mi köztünk. (Lekhes, hosszas éljenzés.)

— Bejelentem továbbá a közgyűlésnek, — folytatta a főispán, — hogy nagy örömmel, a főkapitányi állásra egy igen alkalmas és rátermett férfiut, dr. *Szalay* Józsefet, az eddigi helyettes főkapitányt neveztem ki (Éljenzés) és az ő működésére az elnöki székben is Isten áldását kérem. A törvényhatósági bizottságot pedig arra kérem, hogy őt törvényes működésében bizalommal támogassa.

*Szalay* József dr. főkapitány a következő beszédet mondta:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Méltóztassék megengedni, hogy a lelkemben visszhangot keltő főispáni üdvözlésre hálás köszönetemet rójam le ő Méltóságának főkapitánnyá történt kinevezetése miatt, az abban rejlő bizalomért s a kinevezésnek megtisztelő formájáért.

Bátorkodom továbbá magamat s a reám bízott tisztet a Polgármester urnak, a város tanácsának és a törvényhatósági bizottságnak pártatlan elbírálással kapcsolatos jóakaratu támogatásába ajánlani.

Bizonyára fölment engem a tekintetes törvényhatósági bizottság attól, hogy most, a midőn fejedelmeknek, államférfiaknak márnápra a kifürkészhetetlen végzet szab programot. Az egzisztenciák, az élet követelményei szabnak ma mindnyájunknak programot és szerény felfogásom szerint a felelős állásu tisztviselőnek az a kötelessége, hogy ezeket a követelményeket idejekorán felismerje s cselekvéseiben azokhoz simulni igyekezzék.

Ami a rendőrség ügyeit illeti, a törvényhatósági bizottság által olyan méltán nagyra értékelt elődöm nyomdokait kívánom követni. Meg vagyok azonban győződve, hogy ő maga sem kívánja azokat szent hagyományként kezeltni, hanem velem egyező felfogás szerint fejlesztésre alkalmas bázisnak tekinteni. Ma csak egy program létezik: a megfigyelt tiszt és rendőri létszám munkaköreinek teljes kihasználásával ernyedetlenül dolgozni. Magától értetődik, hogy e tekintetben magamra szabom a legszigorubb mértéket. Bátorkodom állítani, hogy a háború teremtetten viszonyok között speciáliter a rendészet háttérbe szorul a főkapitány hatáskörébe jutó szociálpolitikai tennivalókkal szemben. Legkivált a közegészség és a közlelmezés kérdéssére utalok. A háború velejárósága, a járványos betegségek által a közegészség meg szokott rendülni. Lelkiismeretbeli kötelessége a hatóságnak, hogy a polgárságot veszélyeztető ragályos betegségeket távolítsa egyrészt a közönség felvilágosításával, másrészt a vonatkozó törvények és szabályok szigorú végrehajtásával. Örömmel állapítom meg, hogy eddigi intézkedéseim is megértésre találtak, bizom abban, hogy ennek a jövőben sem leszek hiájával, amire annál is inkább szükségem van, mert nem lehetetlen, hogy a közegészségügy megóvása érdekében esetleg a törvény betűin túlmenő intézkedéseket kell foganatosítanom. A közlelmezés tekintetében az a felfogásom, hogy időnkben, amikor a határainkon dúló harcokkal párhuzamosan az országban gazdasági küzdelem folyik, akkor a gazdaságilag legvonzóbb fogyasztó segítése, a legsürgősebb teendő.

Ha természetesen az, hogy az egyénnek a maga-magáról és véreiről való gondoskodása kinek-kinek elemi kötelessége, úgy erkölcsi magasságba emelő az a tudat, ha hivatás szerint nagy összességéről, e városról kell szeretetteljes lelkiismeretességgel gondoskodni. Boldog vagyok, hogy nekem ily hivatás jutott.

Ily felfogásban s meggyőződésben kérem a törvényhatósági bizottság támogatását s akkor nem fog hiányozni elhatározásaimban a bátorság és a kivitelben a célratörő lankadatlan energia s Isten segítségével tisztelességgel átveregedünk a mostani nehéz soron. (Éljenzés.)

Ezután az indítványokra került a sor. *Ujlaki* Antal bizottsági tag indítványt tett, amelyben kéri a törvényhatóságot, hogy a sertéstartási szabályrendeletet módosítsa s engedje meg, hogy minden lakos korlátlanul tarthasson sertéseket. Továbbá a felebaráti szeretet szövetségnek adjon ingyen vetőmagot konyhakertészeti céljaira. Engedje át ugyan-

ily célokra a város üres telkeit. Az indítvány első részét a tanács közegészségügyi szempontból elutasítani javasolja, az indítvány egyéb pontjai pedig már nagy részben megvalósultak. A közgyűlés tudomásul vette a tanács előterjesztését.

A tüdővész terjedésének megállítására *Regdon* Károly dr. tiszt orvos tett indítványt. A közgyűlés az indítványozó, továbbá *Krausz* József dr. és *Turcsányi* Imre dr. felszólalása után tudomásul vette a főkapitány azon bejelentését, hogy már több olyan közegészségügyi intézkedést tett, amelyek fedik az indítványban foglaltakat.

A szegedi pályaudvarok kibővítése tárgyában tudvalevőleg a kereskedelmi miniszter leiratban tudatta a várossal, hogy nem fogadja el azokat a feltételeket, amelyeket a közgyűlés megszabott, a Máv-nak rendelkezésére bocsátandó ingyen telekért. A törvényhatósági bizottság most utasítja a tanácsot, hogy újabb javaslatot tegyen ebben az ügyben.

Majd a légszeszgyárral kapcsolatos miniszteri rendeletet tárgyalták. A közgyűlés még három évvel ezelőtti világitási szabályrendeletet alkotott, a közönség és a légszeszgyár között felmerült surlódások kiegyenlítésére. A belügyminiszter nem hagyta jóvá ezt a határozatot, mert magán-jogviszonyt rendeletileg szabályozni nem lehet. A közgyűlés ezt tudomásul vette.

Ezután az alsótanyai plébánosi állás betöltése következett. Szavazásra nem került a sor, mert a közgyűlés egyhangú közfelkiáltással *Barmos* György mellett foglalt állást. Az elnök így *Barmos* Györgyöt az alsóközponti plébánosi állásra megválasztottnak jelentette ki.

A középítészeti bizottságba a közgyűlés egyhangúlag megválasztotta *Somogyi* Szilveszter dr. polgármestert, az egészségügyi bizottságba pedig *Szalay* József dr. főkapitányt, *Gadl* Endre dr. tanácsost és *Regdon* Károly dr. orvost.

A tanács javasolta a közgyűlésnek, hogy a polgármester-helyettes részére 2000 korona rendelkezési összeget szavazzon meg. *Kószó* István dr. heves szavakkal kelt ki a javaslat ellen. Az állami tisztviselők hadsegélyezési célokra lemondtak a fizetésük egy bizonyos részéről, ezzel szemben a mi tisztviselőink — szerinte — még több fizetést akarnak. A tanács javaslatát nem szavazza meg.

*Wimmer* Fülöp a tanács javaslata mellett szólalt fel. Igen is, jogos dolog az, hogy aki több munkát teljesít, több javadalmat is kapjon. Nevetséges volna, ha a háború miatt előállott viszonyokat éppen *Bokor* Pállal akar-nánk éreztetni.

*Taschler* Endre előadó reflektál *Kószó* heves kifakadásaira. *Kószó* felsorolta, hogy mi mindennek az ellensége, de egyet kifejezett: egy ellensége a méltányosságnak. Részletezi azt a sok munkát, amit a helyettes-polgármester teljesít. A közgyűlés szavazás után nagy többséggel elfogadja a tanács javaslatát.

*Szalay* József dr. főkapitány bejelentésére a közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul, hogy ellensége a méltányosságnak. Részletezi kében sertéseket és ürüket vásárolt, ezeket kiméretti, továbbá egy hentesmesterrel megállapodást kötött, aki szintén hatósági áron fog árusítani.

Minden felszólalás nélkül vette tudomásul továbbá a közgyűlés a kenyér és lisztfogyasztásra vonatkozólag az utalványrendszer életbeléptetését és felhatalmazta a tanácsot, hogy minden szükséges intézkedést megtegyen az élelmezés javítására. Bejelentette továbbá a főkapitány, hogy az eddig megejtett intézkedések a város pénztárának minden megterhelése nélkül történtek meg.

Két új artézi-kut furására 50.000 koronát szavazott meg a közgyűlés és a terveket jóváhagyás végett újból felterjesztik a miniszterhez.

Mivel a rézgálic-szükséglet miatt a gáz-dák részéről több panasz hangzott fel, *Bokor*